

ZNANOST DOMA

Prof. Milanu Trbižanu v spomin

Dr. Milan Trbižan, zaslužni profesor Univerze v Ljubljani – umrl je 20. julija 2015, kmalu po dopoljenih 80 letih – je v zadnjih desetletjih bistveno prispeval k uspešnemu razvoju livarstva pri nas. Njegova raziskovalna dejavnost je bila usmerjena predvsem v probleme v livarstvu.

Že pri diplomu je preiskoval materiale za izdelavo livarskih form in jeder, v to se je usmeril tudi pri svoji prvi zaposlitvi, zato ne preseneča, da se je kasneje prav tako posvetil raziskovalnemu in razvojnemu delu v livarski praksi.

Po upokojitvi leta 2005 pa je proučeval tudi zgodovino livarstva na tleh današnje Slovenije. Med drugim je raziskal skoraj neznano delo Janeza V. Valvasorja o litju tankostenskih ulitkov. Potem ko je Valvasor leta 1681 ulil spominski kip Marije pred Šentjakobsko

FOTO LEON VIDIC

cerkvijo v Ljubljani, je o tem v marsičem inovativnem postopku objavil članek v znanstveni reviji *Philosophical Transactions* angleške akademije Royal Society in nekaj let pozneje še v reviji *Acta Eruditorum*, ki je izhajala v Leipzigu.

Prof. Trbižan je bil tudi zbiralec umetniških in okrasnih ulitkov, ki jih je prejemal več desetletij kot

priznanja za delovanje v različnih forumih, za predavanja na kongresih ali kot osebna darila. Tako je nastala obsežna in zanimiva zbirka, ki jo je ob upokojitvi leta 2005 podaril oddelku za materiale in metalurgijo ljubljanske naravoslovnotehniške fakultete. Zbirka je od leta 2006 razstavljena v prostorih oddelka oziroma na Inštitutu za kovinske materiale in

tehnologije, na Lepem potu 11 v Ljubljani. Tako letos praznuje že deseto obletnico, kar je želel prof. Trbižan proslaviti s simpozijem o livarstvu v Sloveniji v preteklih 300 letih, s poudarkom na Valvasorjevem delu.

Žal je profesorjeva smrt preprečila organizacijo lanskega srečanja. Zato pa so mu njegovi sodelavci prejšnji teden izpolnili željo in ob 10-letnici Trbižanove zbirke ulitkov pripravili predstavitev njegovega raziskovalnega dela. Ob tej priložnosti so ob zbirki odkrili njegov doprski kip, delo kiparja Mihe Kača, ki ga je odkril akademik prof. dr. Boštjan Žekš.

G. P.

Slovenski festival znanosti

Prihodnji torek se bo v Ljubljani začel 22. slovenski festival znanosti z geslom Opazujem, raziskujem, razlagam in bo trajal do četrтка.